

Schimmelziekten belagen Nederlandse bomen

Menno Boomsluiters, Nederlandse Mycologische Vereniging

Tamme kastanjekanker

Vanaf 1938 wordt de tamme kastanjekanker (*Cryphonectria parasitica*) in Europa gevonden. De verspreiding van de ziekte – vanuit het zuiden noordwaarts – gaat langzaam. Hoewel incidenteel ook grote sprongen gemaakt worden door vervoer van elders gekweekte bomen. Zo werd in 2011 de ziekte voor het eerst in Engeland waargenomen. De jonge bomen bleken ingevoerd te zijn vanuit een Franse kwekerij. In 2014 is de ziekte net boven Brussel aangetroffen. Ook in Nederland zijn de afgelopen jaren enkele geïsoleerde zieke bomen aangetroffen.

De ziekte kenmerkt zich door het optreden van kankergezwellen op stam en takken. Boven de ziekteplekken sterven de takken af, terwijl nieuwe takken uitlopen onder deze plekken. De dode bladeren blijven zitten tot lang nadat de takken zijn afgestorven, waardoor zieke bomen vaak van verre te herkennen zijn.

Duizendkankerziekte

Duizendkankerziekte (*Geosmithia morbida*) is een van oorsprong Amerikaanse ziekte die met name de zwarte walnoot (*Juglans nigra*) aantast. Deze is pas in 2008 voor het eerst beschreven. De ziekte verspreidt zich momenteel razendsnel op het Noord-Amerikaanse continent en is sinds 2013 in Europa aanwezig. Net als bij de iepziekte wordt de schimmel verspreid door bastkevers. Hierdoor kan de ziekte zich snel over grote afstanden verspreiden door kevers die meereizen uit geïnfecteerde gebieden. De ziekte is tot op heden nog niet gesignaleerd in Nederland. Bij de aangetaste bomen vergelen en verwelken de bladeren

aan de takken, die daarna afsterven. Rond de aantastingen die de kevers veroorzaken, worden grote zogenaamde kankers gevormd. De ziekte is hiernaar genoemd. De bomen sterven binnen twee tot vier jaren af.

Roetschorsziekte

Roetschorsziekte (*Cryptostroma corticale*), een ziekte bij esdoorns, is begin vorig jaar voor het eerst vastgesteld in Nederland. Van oorsprong komt zij uit Noord-Amerika. Ze dook in Europa voor het eerst op in Engeland in 1945. De ziekte lijkt vooral op te treden na periodes waarin de boom onder stress staat, zoals hoge temperaturen en/of droogte. Zowel uit Frankrijk als Duitsland zijn periodieke uitbraken bekend. De schimmel verspreidt zich door de lucht en infecteert wonden, bijvoorbeeld bij takbreuk. In een later stadium komt de schors los van de takken, waarbij een zwarte laag zichtbaar wordt. Vandaar de naam roetschorsziekte. De ziekte begint meestal vanuit de kroon waar takken plotseling afsterven. De ziekte leidt bij aantasting op Noorse- en gewone esdoorn tot het volledig afsterven van de bomen. De sporen geven een allergische reactie bij het inademen.

De Nederlandse Mycologische Vereniging is gevraagd te letten op het voorkomen van deze ziekten. Verdachte bomen kunnen, graag met foto, via exoten@mycologen.nl gemeld worden. Deze meldingen worden doorgegeven aan het Team Invasieve Exoten. Over tamme kastanjekanker en duizendkankerziekte kunt u meer lezen in Kijk op Exoten nummer 6 en 10.

Tamme kastanjekanker, Duizendkankerziekte en Roetschorsziekte (Foto's: USDA J. Graves / Dept. Forest Service and Malcolm Storey, www.bioimages.org.uk)